

La /v/ labiodental

(ALDC, I, 174. La visita)

El traçat de les àrees de la /v/ i de la /b/ es basa en els resultats de l'enunciat *visita* (ALDC, I, mapa 174), completats amb els de *vidre* (ALDC, II, mapa 241). Aquest procedeix de VITREU, adjectiu convertit en substantiu en lloc de VITRU i *visita* és un postverbal de *visitar* (< llat. VISITARE).

Sembla que pràcticament durant l'edat mitjana en català es diferenciava la *v* labiodental de la *b* bilabial, realitzada oclusiva en posició inicial (*bou* < BOVE) o postconsonàntica i aproximant en posició intervocàlica (*abella* < APICULA). Recordem que l'origen de *v* procedeix de: *v-* inicial, *voler* (< VOLERE), -*B-* intervocàlica (*fava* < FABa) i -*F-* intervocàlica (*cove* <

COPHINU). Al Camp de Tarragona, la /v/ pot provenir d'una -*P-* quan en el mot es troba una altra bilabial (*puvill* < PUPILLU) i no és rar trobar, en una àrea labiodental, casos de *b-* > *v-* (*viciçleta* < *bicicleta*). La labiodental es troba a les Balears, l'Alguer, punts del Camp de Tarragona, el Priorat, Ribera d'Ebre, Plana de Castelló i val. meridional. No apareixen al mapa poblacions que labiodentalitzen com Canet lo Roig (Baix Maestrat), la Galera (Montsià) o Paüls (Baix Ebre). El betacisme degué començar cap al s. XV i, en àrees com el Pallars, la Ribagorça i l'Urgell, un segle abans.

